

GERMANIYA DEMOKRATIV RESPUBLIKASI

Ahmedova Mahliyo*Andijon Davlat Chet tillari instituti o'qtuvchisi***Kobulova Mahliyo, Qambaraliyeva Durdona***301-gid hamroxligi va tarjimonlik faoliyati yo'nalishi talabasi*

Xulosa: Shunday qilib, jamiyat hayotining ijtimoiy va iqtisodiy sohalari asosan federal qonunlar bilan tartibga solinadi. Bu jihatdan Germaniya federal davlati markazlashgan davlatga o'xshaydi.

Bir tomondan, er ma'muriyati federal davlat uchun xos bo'lgan ushbu federal yerning qonunlarini bajaradi. Boshqa tomondan, ular federal hukumat uchun odatiy bo'lmanan ko'pgina federal qonunlarni amalga oshiradilar.

Tayanch tushunchalar: franklar federativ respublika Elbama nemislar, SSR, GBSP.

Germaniya Demokratik Respublikasi (GDR) — 7-oktabr 1949-yilda Germaniyaning sovet qo'shnirlari tomonidan okkupatsiya qilingan hududlarida va Berlinning sharqiy (sovet) qismida tuzilgan sotsialistik davlat. Respublika 1990-yilning 2-dekabriga qadar mavjud bo'lgan. Germaniya demokratik respublikasi (Deutsche Demokratische Republik), GDR —Markaziy Yevropadagi davlat (1990-yil 3-oktabrgacha mavjud bo'lgan). GDR Sharqiy Germaniya hududida 1949-yil 7-oktabrda tashkil etildi. Poytaxti Berlin shahri edi. Germaniya Birlashgan sotsialistik partiyasi (GBSP, 1946-yilda tuzilgan) ikki raisidan biri V. Pik (ikkinchi raisi O. Groteval edi) bu davlatning prezidenti bo'ldi. GDR sobiq SSSR boshchiligidagi Varshava shartnomasining faol a'zolaridan bo'lgan. Tashqi siyosatda sobiq Sovet Ittifoqi izidan bordi. Ichki siyosatda xususiy mulkchilikni tugatib, sotsializm qurish niyatini e'lon qildi. Avvaliga ko'pgina nemislar fashizmga qarshi bo'lgan o'z davlatini barpo etishda bajonidil katnashdi. Biroq, buyruqbozlikka asoslangan iqtisodiyot, maxfiy politsiya va GBSPning tanho hukmronligi asta-sekin aholining bu davlatdan hafsalasini pir qila boshladi. Sotsialistik rejali xo'jalik sobiq GDRdagi kishilarni shaxsiy tashabbus va mustaqillikdan batamom mahrum etdi, iktisodiy taraqqiyotning harakatlantiruvchi kuchi bo'lmish o'rta qatlam tugatib yuborildi, omilkorlik va mehnat faolligi falaj qilib qo'yildi. Iqtisodiyotdagi mehnat unumdarligi g'arb andozalariga nisbatan past edi. 1979-yilda bu ko'rsatkich g'arb darajasining 46% ni va 1989-yilda 3040% ni tashkil etdi. Turmush darajasi, uy-joy ta'minoti past edi. Mana shularning hammasi GDR aholisining noroziligiga sabab bo'ldi. Fuqarolarning GFRga qochib o'tish hodisalari ommaviy tus oldi. Aholining ijtimoiy sohada ko'proq erkinlik berish va, nihoyat, g'arbiy qardoshlar bilan birlashish

haqidagi talablari kuchayib bordi. 1989-yil kuzida GDRda o'tkir ijtimoiysiyo siy tanglik vujudga keldi. Berlinni va, umuman, nemis millatini ikkiga bo'lib turgan Berlin devori qulatildi (qarang Berlin va Berlin devorining qulatilishi). Natijada GBSP rahbariyati iste'foga chiqdi (1990-yil fevralda GBSP Demokratax sotsializm partiyasiga aylantirildi). Yangi hukumat Germaniya ni birlashtirish masalalari yuzasidan GFR hukumati bilan muzokara boshladi. 1990-yil may va avgust oylarida imzolangan ikkita davlat shartnomasida GDRni GFRga qo'shish shartlari bayon etildi. O'sha yil 12 sentabrda Moskvada sobiq SSSR, AQSH, Buyuk Britaniya, Fransiya va ikkala Germaniya vakillari tomonidan Germaniya birligi masalasini uzil-kesil hal etish to'g'risidagi shartnoma imzolandi. Unda Germaniyani birlashtirishga oid masalalarning butun majmui hal etib berildi. GDR oliv hokimiyat organi — Xalq palatasining qaroriga binoan 1990-yil 3-oktabrda GDR GFRga qo'shildi va natijada yagona Germaniya davlati tashkil topdi.

Germaniya, rasmiy nomi Germaniya Federativ Respublikasi (FRG) — Markaziy Yevropadagi davlat. Daniya, Polsha, Chexiya bilan chegaradosh. , Shveytsariya, Fransiya, Lyuksemburg, Belgiya va Niderlandiya. Shimolda tabiiy chegarani Shimoliy va Boltiq dengizlari tashkil qiladi. Ruscha nomi lat tilidan kelib chiqqan. Germaniya. (valyuta belgisi - €, bank kodi: EUR) - Evrozonaning 17 davlatining rasmiy pul birligi.

Germaniya, rasmiy nomi Germaniya Federativ Respublikasi (FRG) — Markaziy Yevropadagi davlat. Daniya, Polsha, Chexiya bilan chegaradosh. , Shveytsariya, Fransiya, Lyuksemburg, Belgiya va Niderlandiya. Shimolda tabiiy chegarani Shimoliy va Boltiq dengizlari tashkil qiladi. Ruscha nomi lat tilidan kelib chiqqan. Germaniya. (valyuta belgisi - €, bank kodi: EUR) - Evrozonaning 17 davlatining rasmiy pul birligi.

SSSRda Germaniya Federativ Respublikasi nomi rus tilida ishlatilgan. Bu shakl, masalan, Buyuk Sovet Entsiklopediyasida qo'llaniladi. 1990 yilda Germaniya Demokratik Respublikasi Germaniya Federativ Respublikasi tarkibiga qo'shilgandan so'ng, Germaniya va Rossiya hukumatlari o'rta sidagi o'zaro kelishuvga binoan, davlatning rasmiy nomida Germaniya so'zini bekor qilmaslik to'g'risida qaror qabul qilindi. To'g'ri: Germaniya Federativ Respublikasi (Germaniya Federativ Respublikasi emas).

Hikoya

Qadimgi nemislar haqida birinchi eslatma qadimgi yunonlar va rimliklar yozuvlarida paydo bo'lgan. Nemislar haqida birinchi eslatmalardan biri 98 yilga to'g'ri keladi. Uni Rim yilnomachisi Tatsit (lat. Tacitus) qilgan. Zamonaviy Germaniyaning butun hududi Elbadan sharqda (slavyan Laba) 10-asrgacha slavyan qabilalari yashagan. (batafsilroq: Polabiya slavyanlari). XII-XIV asrlarga kelib, bu yerlar astasekin Muqaddas Rim imperiyasi deb ataladigan turli nemis davlat tuzilmalari tarkibiga

kirdi. Bu hududlar nemis davlatlarining bir qismi bo'lganligi sababli, bir necha asrlar davomida mahalliy slavyanlar asta-sekin, deyarli butunlay nemislashgan. Bu jarayon o'rta asrlarning oxirigacha va yangi davr boshlarigacha davom etdi va ba'zi joylarda Germaniyaning oxirgi, hali to'liq nemislashmagan slavyan xalqi - lusatiyaliklar bilan bugungi kungacha davom etmoqda.

G'arbiy Yevropada Rim imperiyasi parchalangandan so'ng Franklar davlati tashkil topdi, u uch asr o'tgach, Buyuk Karl boshchiligidagi imperiyaga aylandi (800). Charlz imperiyasi bir qator zamonaviy davlatlar, xususan, Germaniya hududlarini qamrab olgan. Biroq, Buyuk Karl imperiyasi uzoq davom etmadidi - bu imperatorning nevaralari uni o'zaro bo'lishdi, buning natijasida uchta qirolik - G'arbiy Franklar (keyinchalik Frantsiya), Sharqiy Franklar (keyinroq Germaniya) va O'rta Qirollik (tez orada) tashkil topdi. Italiya, Provans va Lotaringiyaga bo'lindi

An'anaga ko'ra, Germaniya davlatining tashkil topgan sanasi 962 yil 2 fevral hisoblanadi: shu kuni Sharqiy Franklar qiroli Otto I Rimda toj kiydi va Muqaddas Rim imperiyasining imperatori bo'ldi. Imperatorlarning Muqaddas Rim imperiyasini birlashtirishga urinishlariga qaramay, u ko'plab mustaqil davlatlar va shaharlarga bo'linib ketdi. Islohot va 30 yillik urushdan keyin ham imperatorning kuchi nominal edi.

Bu holat 1806 yilgacha davom etdi, Napoleon I bosimi ostida Muqaddas Rim imperiyasining mavjudligi tugatilib, uning imperatori faqat imператор unvoniga ega bo'la boshladi. Germaniya davlatlarining soni sezilarli darajada qisqardi. Vena kongressi Germaniya davlatlarining yanada birlashishiga hissa qo'shdi, natijada Avstriya boshchiligidagi 38 Germaniya davlatidan Germaniya Konfederatsiyasi tuzildi.

1848 yilgi inqilobdan keyin Prussiya va Avstriyaning kuchayib borayotgan ta'siri o'rtasida ziddiyat boshlandi. Bu 1866 yilgi urushga olib keldi, bu urushda Prussiya g'alaba qozondi va bir qator nemis knyazliklarini qo'shib oldi. Germaniya konfederatsiyasi parchalanib ketdi.

1868 yilda Shimoliy Germaniya Konfederatsiyasi tuzildi, unga prezident - Prussiya qiroli rahbarlik qildi. 1870-yil 10-dekabrda Shimoliy Germaniya Konfederatsiyasining reyxstagi Shimoliy Germaniya Konfederatsiyasini Germaniya imperiyasi (German das Deutsche Reich), Shimoliy Germaniya Konfederatsiyasi konstitutsiyasini Germaniya imperiyasi konstitutsiyasiga va Shimoliy Germaniya Konfederatsiyasiga o'zgartirdi. Germaniya konfederatsiyasi nemis imператорiga (German der Deutsche Kaiser). Graf Otto fon Bismark Germaniya kansleri etib tayinlangan

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. <https://optolov.ru/uz/ceilings-and-ceiling-coverings/kakaya-istoriya-u-germanii-germanskie-gosudarstva.html>